

Таму, патрэба асабіста тэрмінасьць і выразаць падрыхтоўчыя мерапрыемстваў, патрэба максімальная сканцэнтраванасьць і ўвага да надыходзячай асенняй сяўбы. Ад папярочных плячоў і меркаваньняў трэба перайсьці да фактычных дзеяньняў.

Што-ж мы бачым на справе? На мясцох замест жывой энэргічнай работы мы наглядзем якоесьці зацішша, нейкую вяласць. Гэтую вяласць адлюстроўваюць і акруговыя газеты.

Відэочна, месцы падаваліся вяламу настрою нашых цэнтральных арганізацый (Наркамзём, Белсельсаюз і інш.), якія толькі зараз, калі асенняя сяўба ўжо на носе, некалькі заварушыліся.

Вялікую вяласць у выкананьні дагаворных абавязаньстваў у адносінах да Беларусі выявілі і загатоўчыя забясьпечваючыя арганізацыі РСФСР і УССР—украінскі «Сельгасподар» яшчэ не прыступіў да адгрузкі 50.000 пудоў палешанага жыта (зараз украінскі Наркамгандаль наведвае аб адтэрмінаваньні адгрузкі з 5 на 9 верасьня), курскія саўгасы, высюваючы прычынай адтэрміноўкі вялікую выгоду саўгаснага зарна, зусім адмаўляюцца ад адгрузкі ўмоўленых 1.500 цэнтнераў гатунковага жыта для дэзаржасенкультуры. А хамсіндыкт яшчэ з выносу гэтага году ня выконвае нарадаў на адгрузку для БССР неабходнай нам фасфарытнай мукі.

І толькі зараз паліцелі пратэсты в боку Наркамзёму, нашла скарага да ўпаўнаважанага па пасеўкампаніі тав. Аржанікідзе.

Цяпер адносна забясьпечэньня сельска-гаспадарчымі машынамі. Раней нас ванураілі, што машыны хоць, што машынамі мы забясьпечаны поўнасьцю. Але вось пачуліся галасы, што ў некаторых раёнах машыны не хапае. Аказваецца, што акрэсьленым няправільна разьмяркоўвалі машыны і падыходзілі да ўсіх раёнаў з аднолькавай меркай, ня ўлічваючы іх фактычнай патрэбы. У выніку гэтага, стварылася такое становішча, што ў той час, як у некаторых раёнах машыны ёсьць вельмі шмат, у другіх раёнах іх не хапае.

Мала таго, Белсельсаюз зараз ўяўлена ваяўляе аб магчымым недахопе арф і малазарнаў. Яшчэ ў пачатку гэтага году саюзныя арганізацыі нам далі на 1.000 арф менш, чым мы працілі. А Белсельсаюз да гэтага часу не завастрыў увагі на гэтым пытаньні—зараз-жа мы наўрад ці атрымаем усю патрэбную нам колькасьць арф з прычыны таго, што гэтыя машыны ў Саюзе зьяўляюцца дэфіцытнымі.

Вывясляецца яшчэ адна акалічнасьць—беларускі металатрэст, заводы якога таксама вырабляюць арфы, заключае дагаворы з беларускімі арганізацыямі на дастаўку арф, ня ўлічваючы таго, наколькі, Беларусь забясьпечана гэтымі машынамі.

Два словы аб плугох. У свой час «Зьвязда» ўзяла кампанію за неабходнасьць палешаньня якасьці вырабляемых у Беларусі плугоў, з гэтае прычыны была вынесена афіцыйная пастанова Эканомнарады БССР, а вось зараз у Наркамзём паступаюць весткі аб тым, што якасьць плугоў застаецца на тым-жа ўзроўні з усімі ранейшымі дэфектамі—палешаньня ня відаць. Беларускаму Металатрэсту неабходна зарубіць сабе гэта на носе.

Вывады: асенняя сяўба зараз пачынаецца, нельга марудзіць ніводнай хвіліны, усе арганізацыі, дагляючы працунчанае, з падвойнай сілай павінны ўзяцца за рэальную працу.

Л. НЯФЕДАЎ.

Тав. Х І Т А Р А У,
член Выканкому КІМ'у.

Англія вінавата ў польска-літоўскім канфлікце ЗЯВА НЯМЕЦКАЕ ГАЗЕТЫ

БЭРЛІН, 27. «Кенігсбэргэр Альгемейне Цейтунг» публікуе артыкул, прысьвечаны пазыцыі Англіі ў польска-літоўскім канфлікце.

Газэта лічыць Англію адказнай за тое, што польска-літоўскія спрэчкі ўступілі ў вострую фазу. Па вестках газэты, Англія ў 1920 годзе вяла перагаворы з літоўскім ўрадам аб лясной канцэсіі. Пасля адмовы літоўскага ўраду Англія зьвярнула да Польшчы і атрымала буйную лясную канцэсію ў Белавескай Пущы. Ангельскія канцэсіянеры ўлажылі ў прадпрыемства багата сродкаў. Было загатоўлена шмат лесу, аднак, з прычыны немагчымасьці сьлавіць лес на Нёману, загатоўлены лес застаўся ляжаць на месцы загатоўкі і на большай частцы згінуў.

У сувязі з гэтым, ангельскі ўрад аказвае націск на Польшчу, патрабуючы тэрміновага ўладжання польска-літоўскага канфлікту, каб даць магчымасьць канцэсіянерам, хоць-бы ў далейшым, адшкадаваць панесеныя імі страты. Паслужынасьць Польшчы ў адносінах да ангельскіх жаданьняў, па словах газэты, тлумачыцца ў вышэйшай ступені няспрыяльным для яе баянсам замежнага гандлю і агульным сваім гаспадарчым становішчам.

боку нашых ворагоў. Палітыку буржуазіі ў адносінах да моладзі можна ахарактарызаваць, як палітыку бізуна і перніка. Пашыраючы пацыфісцкія сказы, ствараючы юнацкія газэты, спартыўныя плячоўкі і г. д. буржуазія імкнецца адцягнуць юнацтва ад палітыкі і адначасова ўжывае сур'езныя меры для мілітарызацыі і фашызацыі юнацтва.

РОЛЯ «САЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ» САЮЗАУ МОЛАДЗІ

Сацыялістычны юнацкі саюз ў буржуазным походзе на рабочае юнацтва адгрываюць дапаможную ролю. За апошнія гады становіцца

У Німеччыне і іншых краінах стварылі такія даскапальныя арганізацыі, як кінштурм. Вялізарнейшай заваёвай КІМ'у, нарэшце, зьяўляецца стварэньне кітайскага камсамолу, які адыграў вялікую ролю ў рэвалюцыі. Барацьба нашых нелегальных саюзаў у Баўгарыі, Італіі, Польшчы, стварэньне новых саюзаў у Грэцыі, Палестыне, у рэспубліках Паўднёвай Амерыкі і ў Аўстраліі—таксама сьведчаць аб буйных посьпехах КІМ'у.

Пад'агульваючы вынікі дасягненьняў КІМ'у, нельга не ўпамінуць хатца-б аб посьпехах ЛКСМ, які налічвае ў сучасны момант 2 мільёны

што-б там ні стала трэба прыкмуль у вытворчасьці, асабіста у буйную, дзе з дапамогаю кампартыі неабходна стварыць камсамольскія ячэйкі. Трэба ўзмацніць працу ў калёніях, у прыватнасьці дапамагчы кітайскаму камсамолу і стварыць камсамол у Індыі і больш увагі аказваць камсамолу паўднёва-амерыканскіх рэспублік.

Нам удалося на ўсіх галоўных секцыях стварыць моцныя кіруючыя асяродкі і выпрадаваць новыя кадры актывістаў. Тым ня менш, патрэбна большая спецыялізацыя работы і большая актывізацыя радавых членаў камсамолу.

ПЛЕНУМ ЦКК УсёКІ(б)

Вынікі рацыяналізацыі прамысловасьці даклад т. Куйбышава

Вышэйшая фаза рацыяналізацыі

На пленуме ЦКК УсёКІ(б) з дакладам аб выніках рацыяналізацыі прамысловасьці выступіў тав. Куйбышаў.

— У сучасны момант,—сказаў тав. Куйбышаў,—прадэс рацыяналізацыі патрабуе ўжо раду мерапрыемстваў, якія выходзяць за мэты кожнага паасобнага прадпрыемства. Далейшая рацыяналізацыя магчыма пры прапрацоўцы раду мер, якія захопліваюць ужо паасобныя галіны ці ўсю прамысловасьць у цэлым, бо кожнае прадпрыемства залежыць ад іншых прадпрыемстваў у адносінах сырыцу, паўфабрыкатаў і г. д.

Такім чынам, рацыяналізацыя перайшла ў вышэйшую фазу свайго разьвіцьця.

Практычныя вынікі

Пераходзячы да практычных вынікаў, тав. Куйбышаў спыняецца на паасобных відах рацыяналізацыі. Найвялікшыя вынікі дасягнуты ў галіне рацыяналізацыі тэхналёгічных працэсаў. У вугальнай прамысловасьці прароблена вялікая праца па механізацыі здабычы. Больш слаба ідзе прадэс рацыяналізацыі металёвай прамысловасьці, хаця і ў гэтай галіне маюцца дасягненьні. Рацыяналізацыя металёвай прамысловасьці выявілася ў механізацыі вагункі пад'ёмных кранаў, ва ўвядзеньні электрычных пад'ёмнікаў, пераканструяваньні пячэй і павялі-

чэньні іх вытворчасьці. У выніку рацыяналізацыі на заводзе імя Карла Маркса (у Ленінградзе) вытворчасць аднаго варштату ўзрасла з 75 кіліграмаў у дзень да 275 кіліграмаў. Пущчаны ў ход два новых апараты па ачышчэнні ліцыя. На Кальчугінскім заводзе пераход з ручной фармоўкі на машынную павялічыў вытворчасць аднаго рабочага ад 25 да 60 проц. Шмат працэсаў вытворчасьці механізавана і ў хэмічнай прамысловасьці. Пераход ад ручных сульфатных пячэй на механізаваныя даў зьніжэньне сабекошту на 40 проц. Выпрацоўка вырабша значна павялічылася.

Новыя мэтады працы

Побач з механізацыяй вялікае значэньне маюць новыя мэтады работы. У адносінах непарыўнага вытворчага патоку вынікі, якія маюцца, трэба прызнаць вельмі нязначнымі.

У сучасны момант непарыўны патак ужываецца прыблізна ў 70-80 проц. прадпрыемстваў ва ўсім Саюзе. У гэтых прадпрыемствах непарыўны прадэс даў вельмі эфэктныя вынікі. На прадпрыемствах Масквашэў, у сувязі з укараненьнем канвэйэру, выпрацоўка за два гады ўзьялася на 98 проц. Фабрычны сабекошт маскоўскай швэйнай прамысловасьці зьнізіўся ў адным 1927 годзе на 15 проц., а за тры апошніх гады—на 40 проц. Скараціўся лік прастояў і прагулаў і павысілася вытворчая дысцыпліна. Прыблізна гэтакі-ж вынікі дало ўвядзэньне

канвэйэру на фабрыках «Ленінград-одежды». Ужываньне непарыўнага патоку дае эфэкт ня толькі ў адносінах прадукцыйнасьці працы, але і моцна адбавяца на зьніжэньні сабекошту і павышэньні зарплаты, бо скарачаюцца тэрміны прахаджэньня заказаў і зьнішчаецца рад вытворчых недахопаў.

Увядзэньне непарыўнага патоку сустракала і сустракае рад труднасьцяў. Самая галоўная труднасьць заключаецца ў арганізацыі забесьпячэньня. Без правільнай арганізацыі забесьпячэньня непарыўны патак натыкаецца часам на сур'езныя перашкоды, аж да таго, што прыходзіцца спыняць на час вытворчасць

Спэцыялізацыя вытворчасьці

У галіне спэцыялізацыі вытворчасьці мы маем неабмежаваныя магчымасьці. Аднак, гэтая праца знаходзіцца накуль яшчэ ў самым зародку.

Да сур'езных прычын, што перашкаджаюць далейшаму разьвіцьцю рацыяналізацыі, трэба аднесці нізкі культурна-тэхнічны ўзровень насельніцтва і невыстарчальную насычанасьць прамысловасьці інжынерна-тэхнічнымі сіламі.

Трэба проста сказаць,—гаворыць у заключэньне Куйбышаў,—што ў галіне рацыяналізацыі мы не зрабілі ўсяго таго, што можна было зрабіць. Да гэтае справы трэба прылажыць непараўнальна больш энэргіі, чым да гэтага часу.

Тав. Ш А Ц К І Н,
сакратар КІМ'у.

Ідуць у партыю Ільліча

РАСТОЎ-ДОН, 28. На ўрачыстым сходзе рабочых на руднях «Кастрычнікава Рэвалюцыя», прысьвечаным 25-годзьню другога зьезду партыі, падлілі заву аб прыёме ў партыю 148 гарнякоў з вытворчым сталям ад 5 да 35 гол.

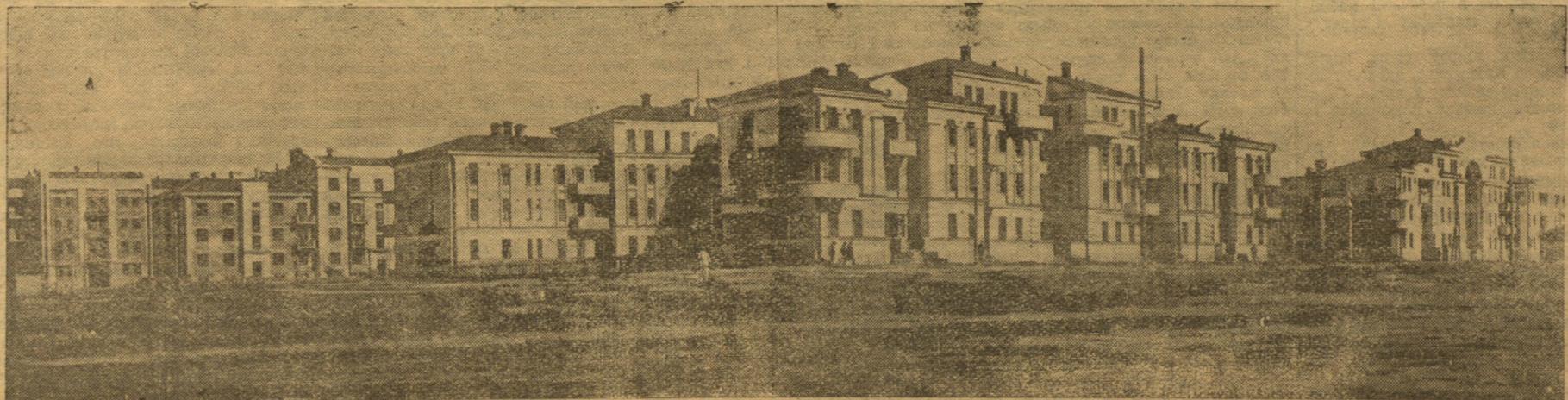
Яшчэ да скавчэньня дакладу ў прэсыдум пачалі паступаць з паўтаратасячнай аўдыторыі гаворы аб прыёме ў партыю.

Бурнымі воплескамі сход сестроў выступіла работніца Кісялёва, якая надала заяву аб прыёме ў партыю адначасова з мужам-рабочым.

500 камсамольцаў—на працу ў вёску

ЦК УсёЛКСМ у выкананьне пастановы 8-га зьезду камсамолу аб ўзмацненьні вузлавых пунктаў камсамольскай працы ў вёсцы ухваліў перакінуць 500 камсамольцаў-актывістаў на сталую працу ў вёску. Пасылаемыя ў лік 500 павінны быць членамі партыі, рабочымі, з камсамольскім сталям ня менш 3-х год і работнікамі ня ніжэй павытовага маштабу. Пасылаемыя ў вёску актывісты будуць выкарыстаны ў якасьці сакратароў валкомаў, райкомаў і інструктароў павятовых акруговых камітэтаў ЛКСМ. Пераброска павінна быць скончана да 1-га студзеня 1929 г.

Жыльлёвае будаўніцтва на Украіне

Рабочыя пасёлкі, пабудованыя ў гэтым годзе ў Харкаве.

Гутарка з тав. Бара-шылавым

МАСКВА. У гутарцы з супрацоўнікам «Правды» па пытаньнях, зьяўляюцца в чарговай баявой вучобай Чырвонай арміі і ле манэўрамі, тав. Барашылаў закруаў пытаньні аб кіеўскіх манэўрах.

— У кіеўскіх манэўрах, сказаў тав. Барашылаў, будуць прадстаўлены ўсе віды войск і апрабаваны ў дзейны розныя тэхнічныя сродкі. Аднай з задач манэўраў гэтага году Рэўвэнсавет СССР ставіць павышэньне актывінасьці, рухомасьці і акуртанасьці ў выкананьні задач з дакладным вучотам прадстаўленага на іх рашэньне часу.

Можна выразіць упэўненасьць, што год напружанай работы не прайшоў дарэмна і на манэўрах гэтага году мы ўбачым яшчэ больш, чым у мінулым годзе, рост баявой падрыхтоўкі ўсіх відаў войск.

У мінулым годзе ўпершыню арганізавана прынялі ўдзел у манэўрах партыйныя, савецкія, прафэсійныя і грамадзкія арганізацыі. Гэты вопыт даў станоўчыя вынікі, якія не дазваляюць сумнявацца ў мэтагоднасьці праробленай работы. Таксама як і ў мінулым годзе, у кіеўскіх манэўрах усе пералічаныя арганізацыі прымуць удзел. Рабочыя батальёны ў манэўрах убацьча баявую работу Чырвонай арміі, атрымаюць неабходную заалку.

Гэты вопыт дазваляе разьлічваць, што ў выпадку патрэбы мы з усімі цяжкасьцямі справімся пры дапамоце рэзэрвных фармаваньняў, скарыстаўшы маючыся людзкія рэсурсы для абароны тых пунктаў, якім будуць пагражаць ворагі. Там, дзе сілы Чырвонай арміі будуць здавацца невыстарчальнымі, самі рабочыя і сяляне будуць адстойваць свае фабрыкі, заводы і зямлю.

Рэвалюцыйны Вайсковы Савет не сумняваецца, што ў кіеўскіх манэўрах частка Чырвонай арміі выкалужы поўную сваю базадольнасьць і значныя посьпехі ў баявой падрыхтоўцы ў параўнаньні з мінулымі гадамі. У выніку гадавой работы мы маем магчымасьць паставіць перад сабой новыя задачы.

Дапамога манэўрам Чырвонай арміі з боку партыйных, савецкіх, прафэсійных і грамадзкіх арганізацый і інтарэс да манэўраў з боку працоўных яшчэ больш зьяднае рабочых і сялян Савецкага Саюзу са сваёй Чырвонай арміяй, падрыхтуе нашы грамадзянскія арганізацыі да той работы, якая выпадае на іх долю ў выпадку нападу ворагаў на нашу краіну і яшчэ больш ўзмацніць яе абаронадольнасьць.

***

Як паведамілі супрацоўніку ТАСС у Наркамваенморы, манэўры Чырвонай арміі ў 1928 годзе будуць праведзены ў першых лічбах верасьня. Да ўдзелу ў манэўрах будуць прыцягнуты сухаземныя і паветраныя часткі, баявыя тэхнічныя сродкі і часткі Асоавіхіму. У раёне г. Кіева абдудуцца, у адрозьненьне ад іншых акруг, манэўры параўнаўча вялікага маштабу.

Наданьне годнасьці гэрою працы

За шматгадовы працоўны стаж, за актывіную грамадскую і рэвалюцыйную дзейнасьць прэзыдум ЦВБ надаў 36 таварышам годнасьць гэрою працы.

ВАКОЛ ПАКТУ КЕЛЁГА

Дэманстрацыі рабочых проці „міратворчага туману“

У Парыжы арыштавана 243 чалавекі

ДАЛУЧЭННІ ДА ПАКТУ
ПАРЫЖ, 28. Данія, Юга-Славія, Румынія і Пару тэлеграфна паведамлілі аб сваім далучэнні да пакту.

ОСЛА, 28. Нарвэскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: «Адказваючы на ноту, атрыманую ад амерыканскага пасланьніка з запытаннем, ці жадае Нарвэгія прыняць удзел у дагаворы аб забароне вайны, нарвэскі міністр замежных спраў заяўляе, што нарвэскі ўрад салідарны з дагаворам і прадставіць адпаведны ва-конапраект пры першай магчымасці».

УЗЬНЯТЫ СЫЯГІ 45 ДЗЯРЖАЎ

ПАРЫЖ. У дзень падпісання пакту Келёга на даху палацу, у якім знаходзіцца міністэрства замежных спраў былі падняты сцягі 45 дзяржаў, у тым ліку СССР.

ПРАПАНОВЫ ДАЛУЧЫЦЦА ДА ПАКТУ

ВЕНА, 28. Амерыканскі павераны ў справах ў Вене перадаў канцыляры аўстрыйскага канцлера ноту з паведамленьнем аб падпісанні пакту Келёга і з запрашэннем далучыцца да пакту. Такая-ж нота перададана сёння іра-слаўскаму ўраду амерыканскім пасланьнікам у Белградзе.

ДЭМАНАСТРАЦЫІ ПАРЫСКАГА ПРАЛЕТАРЫЯТУ

ПАРЫЖ, 28. Учора вышаў спецыяльны нумар «Юманітэ», у якім апублікаваны прызыў камартаў да рабочых дэманстрыраваць супроць пакту Келёга. У сувязі з чаканымі выступленьнямі рабочых, паліцыя ўстанавіла ўзмоцнены нагляд, асабліва над заводамі і фабрыкамі парыскага раёну. Паліцыя арыштвала 63 чалавекі за раздачу лістовак і расклеіўку адрываў.

«Юманітэ» паведамляе аб дэманстрацыях рабочых у прадмесьцях Парыжу і на пляцы Эгоды. Дэманстрацыі разганяліся паліцыяй, пры чым зроблена звыш 180 арыштаў. Памяшканьне цэнтральнага камітэту і камітэту парыскай арганізацыі фраздускай кампартыі былі абкружаны нарадамі паліцыі.

МІТЫНГІ ПРАТЭСТУ ў ПАЗШ

НЬЮ-ЁРК, 28. Амерыканская секцыя лігі барацьбы супроць імперыялізму і прыгнётаў калёніяльных народаў арганізавала на вуліцы, дзе

З А М Я Ж О Й

Эканамічная хроніка

НАФТАВЫ СКАНДАЛ У РУМЫНІІ

У Румыніі выкрыта буйная афера ў нафтавай прамысловасьці. У гэтай аферы замешан рад выдатных чыноўнікаў ўраду і дыплёматычных прадстаўнікоў, пры ўдзеле якіх фіктыўнае таварыства, пры дапамозе падлогаў, захапіла ў свае рукі значную частку дзяржаўных нафтаносных вучасткаў і часткова перапрадало іх ангельскаму капіталу. Урад ўсямерна стараецца аднак, замаць справу. З гэтай мэтай зьнішчаны рад кампраметуючых матар'ялаў. Пракурор, які думаў спачатку правесці расьсьледваньне, «ня глядзячы на асобу», дз пер звольнены. З выдатных палітычных дзеячоў, якія замешаны ў гэтай справе, ніхто не арыштаваны, ва выключэньнем двух лібэральных дэпутатаў парламенту. Як паведамляе будапэшцкая газета «Мадьяршаг», ангельскае пасольства стараецца, што-б там ня было, дабіцца скасаваньня расьсьледваньня. Газэта гэта дапушчае, што Чамбэрлен на апошняй сесіі Лігі Нацыяў абараняў пункт погляду Румыніі на пытаньні аб румынска-вэнгерскіх алтантах ў калёніях і аб абданьне румынскага ўраду не кампраматаваць Англію ў сувязі з нафтавай аферай.

НАМЭРЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ РУМЫНСКАЙ НАФТАВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ

У Румыніі выпрацаваны праект стварэньня «акцыянага таварыства нафтавых прадпрыемстваў». Паводле гэтага праекту, ва чале таварыства стаіць рада ў складзе 3 прадстаўнікоў ўраду (у тым ліку 1 ад міністэрства працы) і 6 членаў, абраных на 4 гады агульным сходам акцыянераў. Для кантролю над таварыствам ствараецца калегія цензараў, кандыдаты ў якую намечаны міністэрства грашовых спраў і ацэварджае агульны сход акцыянераў. Новае таварыства належыць да тыпу мяшальных таварыстваў. Дзяржава ўладае 40 проц. акцыяў таварыства.

МЯРКУЕЦЦА ТАКСАМА ПРЫЦЯГНЭНЬНЕ ЗАМЕЖНАГА КАПІТАЛУ

Вядуцца перагаворы з амерыканскім капіталам аб канцэсіі на пабудову нафтаправадоў блізка Прыгатавала і Канстанцыі.

Гэтыя перагаворы цесна звязаны з пытаньнем аб прадастаўленьні амерыканскім банкам Румыніі пазыкі стабільнасьці.

ЭКСПАНСІЯ НЯМЕЦКАГА КАПІТАЛУ НА БАЛКАНАХ

Нямецка-румынска нафтавая кампанія «Родовецца» ў Берліне арганізавала новае т-ва па продажы румынскай нафты ў Нямеччыне.

У Сафіі, пры ўдзеле нямецкага капіталу пад фірмай «Родопскі», аснована новая кампанія па эксплёатацыі пакладаў волава, медзі і цынку.

КРЫЗІС ЧЫГУНАЧАГА ТРАНСПОРТУ У РУМЫНІІ

Як паведамляюць газэты, становішчу румынскі чыгунак пагражае сур'ёзная небясьлека. Становішча чыгуначнага транспарту стварае вялікую пагрозу пасляховаму правядзеньню хлебазагатавак. За першыя 3 студзеня на 31-га кастрычніка 1927 году дэфіцыт чыгунак дасягнуў 2.500.000.000 лев. Нават высокія тавары

шпаніца, жыта ячмень і авёс—вышэй сярэдняга; бульба моркаў і люцэрна—ніжэй сярэдняга.

АМЭРЫКАНСКІ КАПІТАЛ РАСПАРАДЖАЕЦЦА ў ЧЭХА-СЛАВАКІІ

ПАЗШ патрабавалі ад чэха-славакага ўраду кантынгенту вазову амерыканскіх аўтамабіляў. Гэты кантынгент павінен складаць адну трэць прадукцыі аўтамабільнай прамысловасьці Чэха-Славакіі, што складае прыблізна каля 3 тыс. аўтамабіляў, замест вараз вазовых 800. У няёмкай выказах, орган нацсацыялістых «Чэшкэ Слово» адхіляе гэта патрабаваньне, пераконваючы ПАЗШ, што Чэха-Славакія мае права самастойна ўстанавіць свае кантынгентны, падобна таму, як Амерыка зусім самастойна ўстанавіла кантынгентны іміграцыі, і Чэха-Славакія пры гэтым патрабуе павялічэньня нормы, устаноўленай для яе грамадзян.

Наўрад, каб гэтыя довады мелі ўплыў на апэтыты амерыканскага капіталу.

БАРАЦЬБА МІЖ КЕНІГСБЭРГАМ І МЕМЕЛЕМ

Калі Мемель быў нямецкім, ён заняўся ўрад Вільгельма баюся разьвіцьця гэтага сужэнага в царскай Расіі порту. У адпаведнасьці з гэтым, ён вёў палітыку, спрыяючую росквіту Кенігсбэргу, ва ўшчэрбак Мемелю.

Зараз Мемель знаходзіцца ў руках Літвы і ўрад Нямецкай рэспублікі ўжо абараняе інтарэсы свайго Кенігсбэргу проці літоўскага Мемеля.

Ковенская газэта «Рытос» паведамляе, што «Нямеччына патрабуе, каб жравос тавараў па чыгунках у Мемель каштаваў не таней, чым іх прывоз праз Эйдкунен і Тыльзыт. Калі-б Літва згадзілася на гэта патрабаваньне, дык усе грузы ішлі-б у Кенігсбэрг».

Мемельская гандлёва-прамысловая палата ў сваёй рэзалюцыі патрабуе, каб літоўскі ўрад ня ўступаў націску Нямеччыны. У адказ на гэта кенігсбэрскае газэты заявілі, што да тых пор, пакуль літоўскі ўрад ня пойдзе на ўступкі ў гэтым пытаньні, ня будзе адменена забарона вазову жыўбы в Мемельскай вобласьці ў Нямеччыну.

УРАДЖАЙ У ЭСТОНІІ

Па даных друку аб стане ўраджаю на 1-га жніўня, азімае жыта—вышэй сярэдняга, ва выключэньнем вышэй Эзеля, дзе яно на 27 проц. ніжэй сярэдняга, і Галсальскага, Пірноўскага і Феліскага паветаў, дзе яно на 3-6 проц. ніжэй сярэдняга.

Ураджай ячменю на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

Ураджай рабіню на 13 проц. ніжэй сярэдняга, аўса—на 7 проц. ніжэй, бульбы, ільну—на 25 проц. ніжэй сярэдняга. Ураджай ільну ад 30 да 40 проц. ніжэй сярэдняга. Капюшына на 29 проц. вышэй сярэдняга. Касьба праходзіць вельмі трудна. Частка паплавой знаходзіцца яшчэ пад вадой і касіць іх мабыць ня прыдзецца.

ПАРТЫЙНАЕ БУДАУНІЦТВА

„Ажыцьцяўленьне пастаноў XV партзезду ў справе далейшага наступленьня на капіталістычныя элемэнтны вёскі абавязвае ўсю партыю і ўсіх камуністых вёскі настойліваю і сыстэматычную работу па ўзмацненьні палітычнае актыўнасьці і арганізаванасьці беднаты і ўздыму яе гаспадаркі“

З пастаноў ліёнскага пленуму ЦК УсеКП(б).

Абараняць інтарэсы беднаты Як выконваецца дырэктыва XV зезду УсеКП(б) аб арэндзе зямлі (г. Бабруйск)

Ня глядзячы на пастановы XV зезду УсеКП(б), за ўвесь перыяд пытаньне аб арэндзе зямлі спецыяльна не прапрацоўваліся ні на партыйнай, ні на камсамольскай, ні на савецкай лініі. Ніякае правэркі і вывучэньня гэтага пытаньня в пункту погляду класавае сутнасьці гаспадарчага эфэкту і, наогул, становішча з арэнды зямлі ня было.

Бабруйскі акругком у апошнія месяцы правёў абсьледваньне становішча працоўнай арэнды зямлі ў 9-ці раёнах.

З аналізу матар'ялаў РК становішча з афіцыйнай арэнды зямлі ў акруге характарызуецца наступным: грунтоўную масу здатчыкаў складаюць беднякі і сярэднікі, хоць і ў невялікай колькасьці ёсьць і заможны элемэнт.

Арэндная плата носіць надзвычайна страткаты характар і ўтвараецца ў відзе грашовых сродкаў, натурай, адрэзкам і г. д. Арэндная плата ніхто не рэгулюе і яна носіць добраахвотны характар—зьдзелкі; ва 4 дэс.—150 руб. у год і ва 8,75 дэс.—42 рублі ў год. Ёсьць рад здатчыкаў, якія здаюць зямлю і займаюцца рамясьніцтвам і гандлем. Ёсьць шмат здатчыкаў заможных гаспадарак, якія маюць лішкі зямлі і без усялякіх законных прычын ухітраюцца афіцыйным спосабам здаваць зямлю беднаце і эксплёатууюць яе.

Грунтоўную масу арэндатараў складаюць сярэднікі затым беднякі. І незначная колькасьць заможна-куліцкіх элемэнтаў. Напр., па Глускім раёне з 33-х гаспадарак, якія арэндууюць зямлю, 10 маюць сваёй зямлі ад 10 да 50 дэсціцін, па Туркаўскім с-савеце арэндатары-сярэднікі складаюць 60 проц., беднякі—25 проц. і заможныя—15 проц.

Апрацоўку зямлі як сваёй, так і арандаванай праводзяць сваімі сіламі беднякі і ў большасьці сярэднікі, аднак частка сярэдніцкіх і заможных арэндатараў шырока ўжываюць наёмную і падвэнную працу і нават сталых рабочых.

Маецца рад выпадкаў, калі сярэднікі, асабліва заможныя, арэндууюць зямлю звыш нормы. Напр., па Бабруйскім раёне заможнікі, якія маюць сваёй зямлі 14½ дэс., арэндууюць 5 дэс., па Ч.-Слабодзім р-не да сваіх 10 арэндууюць яшчэ 9 дэс. зямлі. Хоць афіцыйных даных і няма, але ёсьць рад паказаньняў, што арэндную зямлю прадаюць у Бабруйскім раёне арэндная зямля прыворваецца да сваёй.

Арандатары заяўляюць, што бяручы зямлю ў арэнду, яны сабе ня мысляць інакш, як купіць гэтай зямлі. Гэты від арэнды-куплі асабліва

чых у Сібір і, наогул, ад'яжджаючых на заробаткі.

З боку арандатараў ёсьць выпадкі перадачы зямлі неафіцыйна іншым арандатарам (субарэнда).

Мае месца неафіцыйная арэнда, якая не рэгіструецца ў РВК. У Глускім раёне з абсьледваных 33 гаспадарак неафіцыйна арэндууюць зямлю 27, па Ч.-Слабодзім раёне на 29 выпадкаў афіцыйнай арэнды зямлі выкрыта 20 неафіцыйнай Грунтоўная група здатчыкаў у арэндную зямлі неафіцыйным парадкам—беднякі, ўдовы і сіраты, а таксама група заможных, якая мае лішкі і здае зямлю беднаце в эксплёатацыйнымі мэтамі.

У большасьці неафіцыйная арэнда зямлі праводзіцца на недоўгія тэрміны—1-2 гады, прычым ёсьць здатчыкі, якія здаюць зямлю на 10 год.

Рад арандатараў гэтым толькі і жыве. Ёсьць выпадкі казальнае здачы зямлі ў арэнду ва доўг. за вышплату с-гаспадарчага падатку, ці ва ўзяты кредит.

Савецкія і грамадскія арганізацыі спецыяльна не займаліся пытаньнем аказаньня дапамогі здатчыкам, каб да тэрміну, ці пасля яго здатчыкі маглі-б прыступіць да вядзеньня гаспадаркі пры дапамозе КСУД, капэрацыі і г. д. Раёны гэтым пытаньнем не займаліся. Праца праходзіла толькі па лініі зямельных органаў без кантролю і правэркі з боку партыйных і савецкіх арганізацый. Бедната невыстарчальна знаёма з існуючым зямельным законодаўствам аб арэндзе зямлі.

Ня глядзячы на спецыяльныя дырэктывы XV зезду аб арэндзе зямлі,—гэта пытаньне не атрымала свайго практычнага вырашэньня.

Раённыя зямельныя органы да заключэньня арэндных умоў адносяцца ў большасьці фармальна, слаба правяраюць неабходнасьць і мэтазгоднасьць з гаспадарчага боку здачы зямлі.

Некаторыя с-саветы рэгіструюць дагаворы, ня маючы на гэта законнай падставы. З боку партыйных і савецкіх органаў нічога ня зроблена для выяўленьня і барацьбы з нелегальнай арэнды зямлі.

Практычныя паказаньні акругкому, павінны ўзьняць працу партыйных і савецкіх органаў у справе арэнды зямлі, яны бягуча, дапамогуць зьнішчыць тыя ненармальнасьці, якія выкрыты пры абсьледваньні.

Неабходна прыцягнуць ўвагу вясковых партарганаў да гэтага надта важнага пытаньня з тым, каб дырэктывы XV зезду па гэтым пытаньні зямлі выкананы без усялякіх выхілаў.

Якое кіраўніцтва—такія і праца

(Яч. КП(б)Б пры Барысаўскім аддзяленьні Лесбелу)

Праведзены партструктурам агляд паказаў, што ячэйка не апраўдала ўскладзёных на яе падзей.

Ячэйка працуе толькі ўзмку, а ў летні час уся праца амаль што спыняецца. Такім чынам, яч. аддзяленьня Лесбелу стала сэзоннай ячэйкай.

У мінулы годзе гэтакім зьявішчу садзейнічала тое, што ў склад ячэйкі ўваходзіла значная група воднікаў, якая ўлетку ўвесь час знаходзіцца ў разьездах. Але сёлета становішча іншае. З усіх 11 членаў ячэйкі толькі 1 воднік, які знаходзіцца ў разьездах. Між тым дайшло да таго, што сходы ячэйкі збіраліся раз у 2 м-цы. Былі выпадкі, калі ўся абвестка дня абмяжоўвалася толькі разгаворам заў аднаго партыйца на другога. Ня дава, што пры такіх умовах сходы слаба наведваюцца як партыйцамі, так і беспартыйнымі.

За ўвесь час існаваньня ячэйкі ўсе агульныя адчыненыя сходы ячэйкі наведвала 35 чал. беспартыйных. Ні масавай працы, ні чытак газэты ячэйка не праводзіла. Беспартыйны актыў ня ўлічваўся і працы з ім не праводзілася.

Пытаньне аб зьніжэньні адміністрацыйна-кіраўнічых выдаткаў глыбока не прапрацавана. Адміністрацыя паведамляе гаркому, што выдаткі зьніжаны на 31%, асобныя члены ячэйкі кажуць, што ніякага зьніжэньня няма, бо замест скарачэньня служачых аддзяленьня прыняты служачыя з лесаапрацоўчых вучасткаў, а ячэйка «вывучае» гэта пытаньне ўжо на працягу 2-х месяцаў і ніякага толку дабіцца ня можа.

Дырэктывы аб беларусізацыі прайшлі палкам міма ячэйкі, Беларускае аўсім не адчуваецца ні ў ячэйцы, ні ў мясцомах, ні ў самым аддзяленьні. «Зьвязда» амаль што ня чытаецца.

У гаркоме складалася пэўная думка зьяўляваць гэтую ячэйку, прымацаваўшы яе членаў да іншых ячэек. Але было пастаноўлена часова яе заставаць, даўшы паказаньні як палепшыць працу.

С.

Хто накіроўваецца ў ВТУЗ'ы

Ліёнскі пленум ЦК УсеКП(б) паставіў камадыраваць 1.000 камуністых і розныя вышэйшыя тэхнічныя навуцальныя ўстановы для ўзмацненьня партыйнага складу нашых інжынерна-тэхнічных сіл.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

У лік гэтай 1.000 чалавек ЦК КП(б)Б камадыраваў ў розныя втузы 1000 чалавек.

Навіны савецкага дня

600 трактараў з Амерыкі

Белы тэрор

Прасьледваньні баўгарскіх рэвалюцыянераў у ВЕНЕ

У Вене заўважаны вялікі наплыв баўгарскіх паліцэйскіх агентаў, якія пад відом аўстрыйскіх жагдараў робяць вобыскі ў розных «падараюных» асоб, у прыватнасьці, ў баўгарскіх

Чаму вучыць нас будаўнічы сэзон

Праекты спазьніліся, складваліся ў разгар работы. — Ня было належнага тэхнічнага нагляду за пабудовамі. — Грунт пляцу пабудовы не вывучаўся.

А сляня і не заўважылі

Пляц для пабудовы 40-кватэрнага дому абраны няўдала

Не хапае сонца, паветра і зялені

У апошні час на старонках газеты зьявіліся артыкулы аб непарадках на пабудове 40-кватэрнага дому Белжылсаюзу. Гэтыя памылкі глумачацца дэспічным кіраўніцтвам з боку тэхнічнага персаналу і праўленьня Белжылсаюзу, дзякуючы чаму будаўнічыя работы будуць каштаваць на некалькі тысяч рублёў даражэй, чым прадугледжана каштарысам.

Наўстае пытаньне, наколькі рацыянальна наогул выдаць тры сотні тысяч рублёў, што каштуе гэты дом.

У той час, як мы гаворым, пішам, праектуем пабудову гарадоў—садоў і з тым, каб даць рабочым шмат сонца, святла, паветра і зялені,—Белжылсаюз пачаў пабудову шматкватэрнага дому на пляцы, які будае мець пасяля забудовы толькі 400 квадр. саж. свабоднае плошчы, г. зн. каля 1 саж. на чалавека. Праўда, замест пабудовы 56-80 кватэрнага дому з 3-4 флігеляў, як відаць з праектаў, Белжылсаюз будзе толькі два флігелі на 40 кватэр. Але адразу відаць, што пляц пабудовы не здавальнае будаўніцтва, хоць урэзанна на палову.

Кожны можа азнаёміцца з гэтым на месцы. Напрыклад у фасадным 24-кватэрным будынку жылыя пакоі выходзяць на поўнач, а сонца будзе граць толькі кухню і калідоры і то ня ўсе, бо частка іх засланяецца флігелем. Што датычыць да 16-кватэрнага флігеля, дык праўда, яго жылыя пакоі выходзяць на сонечны бок, але затое тылавая частка будынку будае зусім цёмнай, бо яна ўпіраецца ў высокую сцяну суседняга дому.

Такім чынам, кватэры для рабочих будуюцца Белжылсаюзам з парушэньнем асноўных прынцыпаў сацыялістычнага жылльвага будаўніцтва—адсутнасць сонца, паветра і зялені.

Трэба, каб Белжылсаюз адказаў на наступныя пытаньні:

— Чаму ён пастойліва дабіваўся дазволу на пабудову дому на гэтым самым пляцы, прычым будаўнічыя матэрыялы і гэтым самым прымусяць акрыжыць каном зьдаіцца з фактам?

— Чаму адным з довадаў Белжылсаюзу пры замацаваньні для пабудовы гэтага пляцу быў той, што ўжо гатовы ўсе праекты і разлікі, у той час, як да пачатку пабудовы яны яшчэ не былі зроблены і азначаныя?

Тэхнічны нагляд за будаўніцтвам вельмі слабы

Адсюль—памылкі і абвалы дамоў

Згодна пастановаў ўраду БССР пры Народным Камісарыяце Унутраных спраў арганізавана кіраўніцтва рэспубліканскага інжынэра. Яно павінна наглядаць за правільным ужываньнем будаўнічых норм і правіл, якія гарантуюць трываласьць пабудовы. Гэты нагляд павінен ажыцьцяўляцца, як пры выдачы дазволу на пабудову, так і пры выкананьні работ.

Ці ёсьць гэта на справе? Няма. У сапраўднасьці кіраўніцтва рэспубліканскага інжынэра займаецца толькі адным разглядам праекту. Яно не выдэ фактычнага кантролю над будаўніцтвам.

Як вядома, праекты часта складаюцца з вялікім спазьненьнем, нават тады, калі ўсе тэрміны пачатку будаўнічых работ прапушчаны. І вось, будаўнічыя зварочваюцца да тэхнічнага нагляду з просьбай: «выдаць часовы дазвол на работы—заўтра будзе прадстаўлен праект».

Тэхнічны нагляд, каб не затрымаць пачатку работ, дае гэты дазвол. Установа забывае сваё абяцаньне і імкнецца намагацца прапушчаны час: дамы будуцца без праекту, добра што фактычнага кантролю за работаў няма.

Нават у тым выпадку, калі ёсьць зацьверджаны праект, зусім адсутнічаюць рабочыя чарцяжы—пажэньне аб тэхнічным наглядае ўпусьціла гэты важны момант. Значэньне-ж рабочих чарцяжоў

Наша жылльвая практыка не заўсёды адпавядае запатрабаваньням рабочих РСІ і гарсавет пачынаюць абсьледваньне кватэр

Пракуратура і НК РСІ завалены скаргаў на няправільнае размеркаваньне кватэр, на памылкі ў будаўніцтве, на дэспічную якасьць пабудовы, скаргамі на камгас і на пясобныя жакеты і быццё.

Нядаўна НК РСІ склікаў пленум камунальнай сэкцыі гарсавету сумесна з праўленьнямі жакетаў. На пленуме прадстаўнікі РСІ т. т. Сьвірыдаў і Хмялёўскі зрабілі даклады аб недахопах кватэрнага будаўніцтва. Докладчыкі адзначылі:

— Наша жылльвае законодаўства не ахапляе ўсіх бакоў кватэрнага пытаньня.

— Ёсьць рад недахопаў у галіне пабудовы новых дамоў, у рамонце кватэр.

— Дрэнна скарыстоўваецца зорці-процэнтная норма ў прыватных дамох—адсутнічае вучот, наглядаецца спекуляцыя кватэрамі пад маркай усудленьня сваякоў і субкватэран-

Былая памешчыца на чале савецкай школы

(Байдацкі с-с, Койданаўскага раёну, Меншчына. Ад наш селькора)

„Воўк у авечай скуру“—так можна назваць настаўніцу Падгорскай школы А. Малышэвіч. Яна—былая памешчыца і па гэты дзень сядзіць у сваім маёнтку Падгор’е дз яшчэ займае пасаду загадчыцы савецкай працоўнай школы.

Як яна спраяе савецкай уладзе і з якой „шчырасьцю“ аддава сваёй працы, відаць, хаця-б з таго, што ў „свай“ (а „свай“ Малышэвіч лічыць школу таму што пад школу адведзены ле „ўласны“ дом) школе яна выкладае старым метадам і, наогул, старецца абмінуць ці пакінуць без адказу дзіцячую думку аб тым, што такое савецкая ўлада, чаму гэта палер адбіраюць ад багатых зямлю, ды аддаюць яе бедным, што такое камсамол і плянэры. Пры школе няма плянэратрады, няма сярод дзяцей ніводнага плянэра—вынікі працы Малышэвіч.

Школа ў Падгор’і двухклякветная, і настаўніца Малышэвіч ніяк ня можа згадзіцца з настаўнікамі, якіх прысылаюць у другі камплект, і са ўсіх сіл стараецца іх выжыць. Чаму так? А таму, што настаўнікі ня маюць таіх поглядаў, якія мае загадчыца Малышэвіч на новае жыллё, таму, што яны расказваюць дзецям аб Кастрычніку, аб вялікіх савецкіх сьвятых і жадаюць навучыць дзяцей сапраўды пасавецку, каб выхавалі новае сьвядомае клясавы пакаленьне.

З 1925 году пад уплывам Малышэвіч былі зьволены альбо пераведзены ў іншыя школы тры настаўнікі. Толькі дзякуючы змаганьням сялянства і с-савету, апошня з зьволеных Лущчы Е. была пакінута на працы, але і гэтую Малышэвіч імкнецца палер выжыць.

Малышэвіч забараняе настаўнікам вёсцы сярод дзяцей аятырэлігію і прапаганду, бо сама надта рэлігійная. Малышэвіч надта любіць чытаць у газэтах весткі аб вайне і чакае, што, дзякуючы вайне, зямля, якая адбрана ад яе, будзе вярнута ёй назад.

Гэтай загадчыцай школы павінен хтосьці зацікавіцца.

Да пабудовы хлебазаводу ў Віцебску

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Віцебскі АБЕ зацьвердзіў паддаць ЦРК праект пабудовы хлебазаводу ў г. Віцебску, а таксама зацьвердзіў і плян фінансаваньня гэтай пабудовы. ЦРК даручана дагаварыцца з будаўнічымі арганізацыямі аб тым, каб пабудова гэтага заводу была пачата ў сьлетнім годзе і скончана да 1 кастрычніка 1929 года.

Нарсуды ў вёсцы

ВОРША. (Уласны кар.). Прэзідыум акрыжыцкаму прымаў неабходным арганізацыя пры Шамаўскім сельсавете (Мясціслаўскі раён) і пры Савенскім сельсавете (Талач. р.) народна суды.

За арганізацыю лясных калектываў

СТАРАСЕЛЬСКІ СЕЛЬСАВЕТ МЕНСКАЙ АКРУГІ. (Ад нашага селькора). За час грамадзянскай вайны ў нашай лясцовасці сьляніствам выслачана вялікая плошча лесу. Лес значна парадзеў.

На імяляч на тое, што сьляне забяспечаны апалат, яны ўсё-ж не прамяноць выпадку, каб „вывезці“ з лесу вазок-другі дроў. І гэты робіцца ў той час, калі ў лесе ёсьць шмат карчоў.

Далейдаць за лесам аднаму лясніку надта цяжка, бо яно абвод вялікі. Трэба было-б самому населеным дапамагчы справе захаваньня лесу.

Дапамога дзецям—на паперы

ГОМЕЛЬ (Уласны кар.). Месячнік дапамогі беспрытульным дзецям у Гомельшчыне праходзіць вяла. Часткова ў гэтым аінаваты арганізацыйны намітот па правядзеньні месячніна. У гарадзе на прадпрыемствах і ў раёнах няма ніводнага дружананага лэунгу.

Нізавы праф’ячэйні таксама слаба выўляюць себе ў пытаньні барацьбы з беспрытульнымі. Да таварыства „Прыхільні дзяцей“ адносіцца няўважліва. На заводзе „Палетары“, на цыгійнай фабрыцы, сярод краўцоў і ў іншых калектывах няма ніводнага члена таварыства. На заводзе „Рухаві Рэвалюцыя“ ачыйна лічыцца на больш 5 членаў.

У Новабелскім таварыства „Прыхільні дзяцей“ налічвала 500 членаў. Але ў апошні час, у сувязі з недапушчальнай нядабайнасьцю, лік членаў паменшыўся.

Мэханізацыя швейнай фабрыкі

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). На швейнай фабрыцы ўстанавляецца электрычная машына для кройкі оуіна. Мэханіза-

Пад уладаю саракаградуснай

(Ад нашага Смалявіцкага кар.)

На імялячы на тое, што крама Цэнтральнага ў сьвятых вачынена, у мястэчку Смалявічы ў сьвятотыя дні гаспадарамі вуліц зьяўляюцца п’яныя. Аддзяленьні спажывецкіх таварыстваў на вёсках у сьвятотыя дні прадаюць гарэлку. У выніку гэтага хуліганства ў Смалявічах і вакольных вёсках расьпе. Доказаў гэтага зьяўляюцца наступныя факты: 19-га жніўня ў в. Юрава пасыла сходу прымыўнікоў 1906 году хуліган Шабан усадыў нож у сьціну аднаго з прымыўнікоў. У мястэчку пад носам міліцыі, месьчаквага савету, райвыканкому і іншых арганізацый хуліганы робяць усё тое, што ім уздумаецца і займаюцца нават грабязкамі. Калі праводзіцца які-небудзь вечах у народна, дык пельга праісьці ў залю, бо хуліганы стаюць каля дзьвярэй і зьдэкуюцца над народам. Скардзіцца, або зрабіць заўвагу небяспечна—можна атрымаць нажом у бок. У армію мясцовых хуліганцаў уцягваюцца нават некаторы камсамольцы і партыйцы.

Прыехаў, напрыклад, у Смалявічы ў воддуск партыяк Тарасевіч (ён стала праце на заводзе ў Барысаве). Замест таго, каб заняцца карыснай працай, ён праводзіць час у хуліганамі, п’е і разам з імі дэбашыруе. Замест таго, каб суняць хуліганцаў, міліцыя толькі наглядае за імі. Міліцыя ніякай барацьбы не выдэ з хуліганствам. Такія-ж самыя адносіны да пытаньня барацьбы з хуліганствам наглядаюцца і з боку месьчаквага савету. Маўчыць і райвыканком.

Хто прымусяць смалявіцкія ўста новы павесці барацьбу з п’янствам і хуліганствам.

С. РАБІНА.

ДАМО ДЗЯРЖАВЕ СРОДКІ

Па БССР рэалізавана 2 1/2 мільёны руб.

МЕНСКАЯ АКРУГА НА ПЕРШЫМ МЕСЦЫ

Папярэдняя падпіска на другую пазыку ў БССР дасягнула 2 мільёнаў 500 тысяч руб.

Менская акруга дала звыш 1 мільёну, Бабруйская — 507.000, Гомельская — 400.000, Віцебская — звыш 300.000 руб., Мазырская — 200.000, Полацкая — 93.000, Магілёўская акруга ў зьвязку з спазьненьнем кампаніі дала пакуль толькі 130.000 руб.

Спаборніцтвы прафсаюзаў г. Менску адстаюць нявытворчыя саюзы

Акрфа сабраў наступныя даныя аб ходзе падпіскі сярод прафэсійных арганізацый г. Менску.

Некаторыя саюзы значна перавысілі кантрольныя лічбы. Сельска-гаспадарчыя рабочыя сабраў падпіску ў разьмеры 167 проц. кантрольных лічбаў, будаўнічы—у разьмеры 176 проц., рабочыя папяровай прамысловасьці—202 проц., дрэвапрацоўшчыні—108 проц., нархарч

—205 проц., намунальнікі — 174 проц., друкары—100 проц., гарбары—112 проц., мэталістыя —130 проц.

Значна адстае саюз мэдсанпрацы, яні выканаў толькі 37 проц. кантрольных лічбаў, саюз працэсарства выканаў толькі 25 проц.

Слаба справа з падпіскай у саюзе хэмікаў. Кантрольныя лічбы прадугледжвалі падпіску 20.000 р., а сабрана 13.843 р.

Чыгуначнікі, уся ўвага пазыцы!

„Чырвоны Кастрычнік“

ВОРША. (Уласны кар.). Першымі падпіска на пазыку ў горадзе ідуць ра-

60-годзьдзе нараджэньня М. Пакроўскага

Рэктар БДУ праф. Пічэта—аб юбіляры

30-га жніўня праф. М. Н. Пакроўскаму, нам. Наркамасьветы РСФСР, спаўняецца 60 год. У сувязі з гэтым юбілеем рэктар БДУ, праф. Пічэта, паведамаў нашаму супрацоўніку наступнае аб М. Н. Пакроўскім, з якім ён працаваў некаторы час ў Цэнтр-архіве ў Маскве.

Белдзяржуніверсытэт мяркуе адзначыць 60-годзьдзе нараджэньня М. Н. Пакроўскага, як аднаго з самых выдатных прадстаўнікоў гістарычнай навукі наогул і марксысцкага мэтаду ў прыватнасьці.

Яшчэ на унівэрсытэцкай лэўцы М. Н. Пакроўскі зьвярнуў на сябе ўвагу цэлага раду вучоных і, асабліва, вядомага П. Г. Вінаградава (потым праф. Аксфордзкага унівэрсытэту) пад кіраўніцтвам якога ён працаваў на ўсеагульнай гісторыі.

М. Н. Пакроўскі, будучы выдатным прадстаўніком расійскай гістарычнай навукі, у той жа час зьяўляецца дасканалым знаўцам усеагульнай гісторыі. Яму вядома ня толькі Заходняя Эўропа ў асноўных момантах свайго разьвіцьця, але ён таксама добра знаёмы з перабытнай культурай і этналягічнай наогул. Такая шырокая гістарычная асьведомленасьць, якасьць, мела вялікае значэньне для навуковых работ М. Н. Пакроўскага. Знаёмства з усеагульнай гісторыяй дазволіла М. Н. унесці шмат новага і сьвежага ў тлумачэньне такіх зьявішч, якія здаваліся ўжо яснымі для ўсіх.

М. Н., зьяўляючыся вучнем маскоўскай гістарычнай школы Ключоўскага і Вінаградава, пайшоў сваім шляхам і адначасна ад цэлага раду сваіх таварышоў на унівэрсытэце.

Ужо ва унівэрсытэце, будучы студэнтам, М. Н. цікавіўся эканамічнымі пытаньнямі і выступаў заўсёды як прыхільнік марксызму, што выклікала сярод пасобных прадстаўнікоў гістарычнае навукі адмоўныя да яго адносіны. Гэта не дазволіла яму ў свой час стаць прыват-дацэнтам у маскоўскім унівэрсытэце.

Зьяўляючыся бліскучым дасьледчыкам у галіне расійскай гісторыі, М. Н. уладае талентам, як і яго настаўнік Ключоўскі. Стыль М. Н. лёгкі, вобразны і ў той жа час дыша прастатаю, у процілегласьць некалькі штучнаму стылю Ключоўскага.

М. Н. Пакроўскі даў новае асьвятленьне расійскай гісторыі. У цэлым радае артыкулаў, заметак, рэфератаў, прамоваў да публічных дакладаў, а таксама і ў сваёй гісторыі Расіі М. Н. паказваў і вучыў, як трэба ўжываць марксысцкі мэтад для вывучэньня гістарычных зьявішч.

Вязуючы, цэлы рад палатоньняў М. Н. выклікала і выклікае супярэчаньні з боку марксыстаў, што аўсім вразумела, паколькі М. Н. першы выказавае цэлы рад новых думак і ідэй.

Дзякуючы рэвалюцыі, М. Н. мог стаць на чале марксысцкай школы і ўтварыць цэлую пляяду маладых вучоных.

У дзень юбілею Белдзяржуніверсытэт наладзіць спецыяльнае пасаджэньне ў гонар М. Н. з удзелам прафэсароў Пічэта, Нікольскага, Югава, Рыўліна, якія або непасрэдна працавалі з М. Н., або вялі работу над яго кіраўніцтвам.

М. Н.

Беларускія пытаньні ў цэнтры (Ад нашага маскоўскага карэспандэнта)

Дадатковыя трактары для Беларусі

Для Беларусі на 1928-29 г. пастапоўлена было раней выдзіліць 65 трактараў. Зараз ляміж саюзнымі рэспублікамі разьмяркоўваюцца дадатковыя колькасць трактараў, прычым для БССР вызначана яшчэ 10 штук. Усяго, такім чынам, БССР атрымае ў 1928-29 г. 75 трактараў.

Канцэнтраваны корм для БССР

Катэгорія Наркамгандлю СССР зацьвердзіла разьмяркоўваньне на саюзных рэспубліках макухі ў 1928-29 г. Для Беларусі, як гэта намечалася напярэднім плянам, пастапоўлена выдзіліць 1.250.000 пудоў, з іх 250.000 пудоў для саўгасаў, а рэшта—для малочнае кааператывы. Гэта пастапоўна перадаваў ў Савет Працы і Абароны на зацьверджаньне. Супроць паставы Наркамгандлю працягвае прадстаўніцтва БССР у Маскве, якое дамагаецца павялічэньня норм для Беларусі да 1.700.000 пудоў.

Што датычыць заўвагі БССР на вотаў, дым Наркамгандлю СССР намеру ў адпусьціць для Беларусі ў 1928-29 годзе толькі 1 мільён пудоў.

Шчэцінны сырэц

Шчэцінская прамысловасьць Беларусі ў 1928-29 г. атрымае 310 тон сырцу в РСФСР і 65 тон з Украіны, уогула—375 тон. Апрача гэтага ў яе распараджэньне паступіць сырэц унутраных загатоўак у БССР. Такая колькасць сырцу больш-менш поўна здаволіць патрэбнасьць Белшчэціны.

Крэдыты на машыназаводы

Цэнтральны сельска-гаспадарчы банк адкрыў крэдыт у 65.000 руб. Белсельбанку на сельска-гаспадарчае машыназаводзтва, асабліва, за кошт дадатковых сродкаў, асыгнаваных на гэтую мэту Саветам Працы і Абароны. Крэдыт адпускаецца ў выглядзе доўгатэрміновай пазычкі да канца 1931 г. Белсельбанку іразаваана прыняць меры да поўнага і бесьперабойнага крэдытаваньня сельска-гаспадарчага машыназаводзтва, забясьпечыўшы ў першую чаргу гаспадаркі, якія заключылі дагаворы на кантрактацыю асімых зэрнавых пасеваў.

Хто прыняты ў Менскі палітэхнікум

Учора закончыўся прыём у Менскі палітэхнікум. Усяго прынята 120 чалавек, з іх: рабочых—40 (33 проц.), дзяцей рабочых—33 (28 проц.), сялян-беднякоў—36 (30 проц.) і інш.—дзяцей навуковых працаўнікоў, ваеннаслужачых—11 (9 проц.). Па партыйнасьці: членаў і кандыдатаў КП(б)Б—7 (6 проц.), камсамоўцаў—62 (52 проц.), беспартыйных—51 (42 проц.). Па нацыянальнасьці: беларусоў—80 (67 проц.), яўрэяў—37 (30 проц.) і інш.—3 проц.

Па полу: мужчын—110, жанчын—10. Усяго было падана 928 заяў. Дапушчана да іспытаў 780 чалавек. Заняткі ў палітэхнікуме на першым курсе пачнуцца 5-га верасья. Будуць працаваць аддзяленьні: архітэктурнае, дарожнае, гідратэхнічнае і тарфяное. У сучасны момант заканчваецца капітальны рамонт усіх будынкаў палітэхнікуму.

Вынікі прыёму ў школу мэдычных сясьцёр

Закончыла сваю работу прыёмная камісія школы мэдычных сясьцёр пры беларускім Чырвоным Крыжы. Прынята ў школу 76 чалавек. Сярод іх работніц і дзяцей рабочых—43, служачых—13, сялянак—9, батрачак—7. Падана было заяў калі тысячы, адабрана 167. Усе прынятыя ў школу павінны прыбыць у Менск да 10 верасья. Заняткі пачнуцца 15 верасья. Да гэтага тэрміну павінны прыбыць і студэнты першага прыёму.

Электрыфікацыя „Чырвонай Бярэзіны“

Беларускае аддзяленьне электратэхнічнага трэсту заключыла дагавор на электрыфікацыю новай запарнавай фабрыкі „Чырвоная Бярэзіна“. Будуць электрыфікаваныя працэсы вытворчасьці ў 21 цэху—набіўным, сушальным, кладачным, распілоўным і г. д. Рапачалася ўстаноўка 90 матораў. Работы будуць наштаваць 110.000 руб. і павінны быць закончаны да 1-га студзеня.

Фільм „Аўтамабіль у жыцьці“. Белдзяржкіно праводзіць для „Аўтадору“ БССР здымак агітацыйнага фільму „Аўтамабіль у жыцьці“, дзе будуць паказаны ўсе спосабы карыстаньня аўтамабілем, матацыклам і іншымі сродкамі механічнага перасоўваньня.

26.380.000 руб. на крэдытаваньне сельскае гаспадаркі Беларусі

Прэзыдыум Дзяржплану БССР зацьвердзіў крэдытны плян Белсельбанку на 1928-29 год у суме 26.380.000 руб. проці 17.600.000 руб. у мінулым годзе. З агульнай сумы пляну 18.925.000 руб. перадаецца на доўгатэрміновае крэдытаваньне. Згодна пляну намачаецца водпусіць 8.120.000 руб. на рэканструкцыю сельскае гаспадаркі, 7.920.000 руб. на мерапрыемствы па павышэньні ўраджайнасьці, 2.710.000 руб. на мерапрыемствы па жывялагадоўлі, 3.905.000 руб. на электрыфікацыю і індустрыялізацыю сельскае гаспадаркі. На крэдытаваньне саўгасаў і налгасаў і наогул аграмаджаных відаў гаспадаркі вызначаецца 14.778.000 руб. або 55 проц., а для крэдытаваньня індывідуальных сялянскіх гаспадарак—11.602.000 руб., з іх 5.978.000 руб. для крэдытаваньня бедняцкіх гаспадарак.

Першы ў Беларусі рэфарматорыюм

31-га настрычна барысаўскі опраўдом рэарганізацыя ў першы ў Беларусі рэфарматорыюм для непаўналетніх правапарушальнікаў. Уся работа ў рэфарматорыюме будзе праводзіцца пад кіраўніцтвам 8 інструктараў і 12 настаўнікаў. Адрываецца рад майстэрняў, по розных вытворчасьцях, а таксама школа.

Суд Вынікі павярхоўных рэвізіяў

Рахунковод і скарбнік віцебскага аддзяленьня „Белмясгандлю“ Кастусь Казлоў на працягу часу ад верасья 1927 году да сьнежня 1928 году—за паўгода—растраціў 6.540 р. 32 к. дзяржаўных грошай.

Такую значную растрату яму ўдалося зрабіць толькі дзякуючы таму, што загадка аддзяленьня Радзівонаў і бухгалтар Гурэвіч ніколі не рэбілі раптоўных рэвізіяў касца, які, зьяўючыся, выкрыў 6 зьлічэньняў. Рэвізавалі яны заўсёды, як кажуць, па раскладзе—1-га числа кожнага месяца і, акрамя таго, велікі павярхоўна. Зразумела, што пры такіх рэвізіях Казлоў меў магчымасьць у вядомы дзень паказаць касу ў належным парадку.

Віцебскі акруговы суд прыгаварыў Кастуса Казлова на 6 гадоў зьяўленьня бяз суровага адмежаваньня з пазбаўленьнем праў на 3 гады, а Гурэвіча і Радзівонава на 2 гады без пазбаўленьня праў. На пастанова 28 арт. КК з апошніх таксама зьнята суровае адмежаваньне.

Грамадзянскі іск у суме 6.540 р. 32 кат. задаволены цалкам са спагаваньнем з усіх трох заўжаўчых салідарна. К.

Лесбел зрывае экспарт антонаўкі

Белсельсаюз сёлета загадаў ляе 3.000 тон фруктаў, з іх 1.000 тон для вывазу за граніцу.

Гэта праца зьяўляецца надзвычайна складанай і цяжкай. Антонаўка на заграничны рынак вывозіцца ў першы раз, і ўмовы яе пакаваньня, адпраўкі і збыту пакуль яшчэ недастаткова вывучаны.

Белсельсаюз у гэтым годзе пераходзіць на стандартную, шчэльную скрынку замест дашчатай, што павінна значна зьвізіць выдаткі на пакаваньне.

Цяпер ужо падрыхтоўваецца пазавы тэхнічны апарат па загатоўцы фруктаў. Ідзе заключэньне дагавораў з сааводамі.

Ураджай гэтага году і яго спазьненьне ня спрыяюць загатоўкам. Тым больш неабходна выразная праца аднаведных арганізацый. У гэтай галіне сваю ложку дзёгцю ў бочку мёду ўнёс Лесбел—дастаўчыць фруктовай стружкі.

У мінулыя гады стружка завозілася ў Беларусь з Мурманскай чыгункі, па якасьці яна задавальняла ўсім патрабаваньням, але выдаткі на яе перавозы былі вялікія. Арыентуючыся на мясцовую прамысловасьць, Белсельсаюз загадаў у гэтым годзе 7.000 пуд. стружкі Лесбелу (з іх 2.000 пуд. для экспарту).

І вось стружку для ўнутраной загатоўкі Лесбел адгрузіў з спазьненьнем, якасьць стружкі нізка: шмат вільготнасьці і браку. Што датычыць стружкі для экспарту фруктаў, дык праз месяц пасля афармленьня дагавору Лесбел заявіў, што ён ня можа даставіць стружку і... анулюе дагавор.

Нябывалы ўраджай вішань

У гэтым годзе ў Менску і яго ваколіцах нябывалы ўраджай вішань. У апошнія дні сяляне прывозяць іх на рынкі цэлымі вазаі. Вішні прадаюцца па рублю за пуд, у той час, як 8-10 дзён таму назад плацілі па 4 руб., а ў мінулым годзе ў гэты-ж час 2 руб. 50 к.—3 руб.

У сувязі з такім ураджаем вішні, адначасна зьявіліся спробы на цунар-ясоў, які ідзе на рынку вароньня. Адны толькі крамы ЦРК, ня лічычы транспартнай кааператывы і белару, прадаюць штодзённа 2000 пуд. цунару. Крама МЦРК № 4 учора прадала 35 мяшкоў цунару. Цунар прадаецца бяз умяня абмежаваньняў.

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР перад новым сэзонам

Падагульваючы вынікі падарожжа Дз. Яўр. Тэатру БССР на Украіне, трэба адзначыць, што пасля пер-

ца час падарожжа тэатр даў 42 спектаклі. Падарожжа яго на Украіне павінна разьлічацца як палова я-

ца работа над дзьвюма новымі пастапоўкамі. Малады рэжысэр Норд рыхтуе п'есу „Голля“ зь імем „Татары“

„Замешканцовіліся“

Увесь двор аднаго ЖАКТу быў страшэнна зьдзіўлены. Усім вядомы Сенька-хуліган стаў усім прыстойным чалавекам. Жыў ён над самым пад'ездам, асною у двор. І вось бы-гала так, што рыхтос, каб каму вядро в пам'ямі на галаву шабеў-тнуць. Калі гэта вядро трапіла на галаву Марылі-лапатухі, дык кожны кватэрант ціханька пляскаў у далоні ад радасьці. А чаму?—Бо яна, як кажуць усяляк пляскала на ўсіх языком сваім. Але самому Сеньку ня так ужо і цікава было займацца з ладатухаю. Яму шмат цікавей было прымайстравацца і кінуць папяросу в агнём на вялікі саламяны капылюш «пані» Гжэнста-ведкай.

Цяпер па! Праходзячы ў пацёмках па пад'ездзе, заўсёды кажа:—Пардон-с! А раніцою пры спатканьні з кім-небудзь з суседзяй кажа: «Мае паценьніца!»

Сядзіць гэта аднаго разу Сенька на вакне сваім і нават можна сказаць, у задуменьні нейкім, ну, быццам сумуе чалавек. Адзін з суседзяў, заб'юшыся пра крыўды, якія яму падносіў Сенька, пытае яго:— «Заскучал малось?» А Сенька сьціснуў бровы к носу і ў адказ яму:

— Пачакайце, скончыцца кампанія, я пакажу вам Кузькіну матку. Гэта праводзілі кампанію барацьбы з хуліганствам. Праваялі. Сяго таго ўзялі за гальштук. Кампанія прайшла. І Сенька зноў «чудеса творіт».

Каму, скажэце, прыдзе ў галаву велькі в ім барацьбу, калі спецыяльная кампанія барацьбы з хуліганствам прайшла?..

Праўду кажучы, у нас многа розных кампаніяў і ня дзіва, калі страляючы ў каршуна, заб'еш нявінную варону. Да чаго, значыць шчыра часам бяруцца за якую-небудзь кам-

панію. Узяць-бы, напрыклад, здарэньні в беларусізацый. Яно-б можа і ня варта лічыць беларусізацью за кампанію. Але-ж усё залежыць ад людзей. Есьць такія, што гавораць:— Вось, каб скончыць в беларусізацый, тады можна было-б жыць.

А некаторыя, дык проста чакаюць: можа пройдзе гэта гарачка і ўсё будзе ціха.

Дайшло гэтае «ліха» і да Белжылсаюзу і да яго шматлікага патомства—ЖАКТу. Чухалі, калуп, патыліцы, але сьмя-так,—пусьцілі гэтую беларусізацью. І каб паказаць, што яна сапраўды мае ў іх прытулак, вывесілі таблічкі-шыльды.

Бачыць ЖАКТ № 14, што ў ЖАКТу № 13 таблічка інакш выглядае, але маўчыць, бо кажа, што нядобра, дык гатоў на сваю галаву бяду наклікаць: а мо' і ў самога нядобра. Дык лепш маўчаць.

Белжылсаюз не зацэпіць сваіх ЖАКТу. І жыўць гэта яны, як за мураванаю сьцяною і паглядзець, каб дзе, домік парожні, падхапіць да сябе. Ніштаватыя, кажучы, есьць хлопцы, добрыя людзі, ды толькі в беларусізацый пачалі крыху кіцьці. Хто в іх першы пачаў—невядома. Мы пачнем са старэйшага, в Белжылсаюзу (хоць ЖАКТы ня вельмі прызнаюць яго за старэйшага, бо кажучы, што яны яго калектыўна нарадзілі). Ён сябе вялічае: Беларускі саюз жылльвай кааператывы, ЖАКТ № 3 вялічае сябе: Праўленьне кватэрна - кааператыва т-ва ЖАКТ № 13—Праўленьне мяшкальнага кааператыва таварыства ЖАКТ № 14—Праўленьне машынальнага таварыства. А ЖАКТ № 7—Праўленьне мешканцовага таварыства. Невядома, што ў другіх ЖАКТ'ах, магчыма што і тыя «замешканцовіліся».

ВАСІЛЬ БАЗЫЛЭВІХ.

Рыначных сальнікаў трэба асадзіць

Верхняе сала з фінозных сьвіней бойня выпушчае на рынак пад чырвоным кляймо (здоровыя кляймоюцца сіняй фарбай) і з умовай, каб гандляр і папераджаў пакупца аб дэфэкцыйнасьці сала і мяса, якое дапушчаецца да спажываньня толькі добра прыгатаваным.

Правільна. Спора фіны гатаваньнем зьнішчаецца, але зайздасьць прыватнага гандляра зьнішчыць таксама, здаецца, можна толькі добрым «прыгатаваньнем», а пічуць ня голымі «ўмовамі» і чырвоным кляймо на мясе.

Як гандлюе прыватнік фінозных салам?

Ён зрэзае альбо пчыньчае кляймо. Ён прадае яго за здаровае і ўжо ні ў якім разе не папераджае пакупца. На зрэзах сала ад тушы, у плёўках, асабліва густа засядаюць «крупкі», а сьвіное сала спажывец есьць пераважна сырым

Аддзелу аховы здароўя па гэтую акалічнасьць трэба зьвярнуць самую сур'езную ўвагу. Мала асадзіць гандляра,—трэба азнабіць масу з хваробамі, якія бываюць ад нядобракаснага сьвінога мяса і сала: фіноза і трыхіноза.

І сам бачыў, як на Ніжнім рынку ў краме № 12, адной хатняй гаспадыні прадалі фінознае сала за здаровае. Агледзеўшыся, гаспадыня ўбачыла чырвонае кляймо і панесла сала для абмену, але... гандляр не захацеў нават і гаварыць.

— Ня прыму! Бачылі, што бралі!

І толькі, калі гаспадыня пачала пагражаць пратаколам, гандляр вярнуў грошы.

Факт гэты, па сьцьвярджэньні абарыгэпаў рынку, самы звычайны, толькі пакупцы не рэагуюць, баяцца «скандалу».

А. Оршын.

На будыніцтва унівэрсытэцкага горадка

Работы на университетском гаражке разортована нармальна бяз усякіх ватрымак. Зараз на іх занята каля 500 чалавек. Лік рабочых павялічваецца яшчэ на 100.

На карпусох—медыцынскім анатамічным—узводзяцца трэція паверхі. Закачваюцца кладка фундамантаў і на астатніх двух карпусох—галоўным і хемічным. З Масквы сваячасова паступаюць чарджы жалеза-бетонных канструкцый, якія распрацоўваюцца інжынерам Хнерковым пры кансультацыі праф. Келбшпа.

Есць надзея, што праграма работ на гэты сезон будзе выканана амаль поўнасьцю за выключэннем невялікай часткі косоніх перакрыццяў, якія затрымліваюцца з-за вялікіх тэхнічных цяжкасцяў.

У гэтым годзе будзе выдаткавана 1.600.000 руб.

Наркамасветы прыступае да пра-

ектыроўкі пабудовы другога чаргі ўніверсітэцкіх клінік і будынку беларускай дзяржаўнай бібліятэкі. Намечана пабудаваць чатыры клінікі. Падшукана ўжо месца для будаўніцтва. Усе гэтыя клінікі мяркуецца сканцаэтраваць на тэрыторыі гарадка.

Наркамасветы вярнуўся ў Дзяржліян БССР з растлумачальнай запіскай па пытанні аб пабудове новага будынку бібліятэкі. На гэту мэту патрабуецца асыгнаванне ў 600 тысяч рублёў. Кнігаскоў будзе амяшчаць у сабе мільён тамоў кніг. Пры бібліятэцы будуць абсталяваны ўсе неабходныя функцыянальныя і рабочыя памішканні, а таксама чытальні на 500 чалавек. Спачатку будучага будаўнічага сезону мяркуецца прыступіць да гэтае работы.

У 1928-29 годзе ўніверсітэцкі гарадок будзе закончаны. Агульны кошт яго вызначаецца ў 6.357.000 руб.

тэатру, наступіў рэзкі пералом—тэатры прызналі і ён карыстаўся мастацкім поспехам. Гэта пацвярджаюць шматлікія водзкі ўкраінскае прэсы.

«Малады Дзяржаўны Яўрэйскі тэатр Беларусі экзамен вытрымаў і вышаў з гонарам з бою за сваё прызнанне, ня гледзячы на тое, што тэатральны Кіеў ня так лёгка ўзяць»,—піша «Киевский Пролетарий» (№ 128).

«Абвергнута легенда аб тым, што тэатр Кастрычнікавай эпохі ня можа ў выстарчальна мастацкіх фарбах дэманстраваць нашу рэвалюцыйную сучаснасць. Спектаклі «Ботвін», «Гіры Лекарт» і інш. даказалі, што рэпертуарнае пытанне вырашаецца Кастрычнікавым яўрэйскім тэатрам, моцна дысцыплінаваным, ідэалёгічна падрыхтаваным, алуцаным у мастацкай рабоце з рабочымі масамі»,—піша «Одесский Рабочий» (№ 25).

расыя, дзе ён прабуў 5 1/2 месяцаў, а потым на працягу 3 месяцаў мае працаваць у Магілёве. Зараз вядзец-

175.000 падручнікаў у вясковыя школы

Белдзяржсвидавцтва пакуль выканала заказы акрамя беларускіх падручнікаў для школ прылічымак на 85 проц. Усяго накіравана ў акружы 175.000 экз. Рэшта—15 проц. падручнікаў выходзіць з друку і будуць емсланы на жэцзы да 15-га верасня. Апрача таго імаюць падручнікаў накіравана для школ нацыянальных меншасцяў—польскіх, яўрэйскіх і іншых. Да 15-га верасня выходзіць з друку палітпідручнікі на беларускай мове

лю напісаў вядомы кампазытар Іркукаў. Песа характарызуе здрадніцкую ролю нямецкай сацыял-дэмакратыі.

Мастацкі кіраўнік тэатру Рафальскі ставіць новую п'есу яўрэйскага пісьменьніка Бергельсона «Уверсе і ўнізе». Песа малое сацыяльнае канфлікт на млыне ўласніка-яўрэя ў часы дарызму. У якасці мастака запрошаны Тышлер.

Праведзены некаторы змены ў аўтарскім складзе. Зноў запрошан працаваўшы раней у тэатры актёр Кавэберг, які працаваў некаторы час у «ВУФКУ».

Адсутнасць сталай базы (гораду) і сталага памяшкання дрэнна адбіваюцца на вытворчай рабоце тэатру, тэатральная гаспадарка тэатру ад гэтага церпіць, нельга арганізаваць музэю пры тэатры і г. д.

сванса а 8 1/2 г. увеч., 11-й—12-й г. увеч. Карціна супрааджаецца музычным дуетам.

— Усе камсамольцы ячэйкі ЛКСМБ Працасветы пасіліны зьявіцца 30 жніўня і г. г. а в гадзіне ў Дом Працасветы для праверкі вайсковых ведаў.

Лука абавязкова.

— Куток навуковых працаўнікоў. 3 1-га верасня адчынены запіс у туркі на вывучэнні: мастацкай літаратуры, фота-мастацтва, французскай мовы, англійскай, нямецкай, шахматна-шахачны, спортыўны (мужч. і жаночы) і радыё. Іншыя туркі будуць адчыняцца ў залежнасці ад ліку жадаючых.

у, універсітэцкіх клінік, бібліятэкі, працывіцкіх прамісловых, гандлёвых, сацыяльных і кааперацыйных цэнтраў па індустрыяльным выпрацоўкі адзінага рэспубліканскага кантрольна-рэвізійнага пляну.

Нам. наркома РСІ Эльніна

— У чацьвер, 30 жніўня, а 7 гадз. увечары ў клубе саўгандзельскага будзе кансультацыя тав. Гермона па пытаньнях партасветы на 1928-29 г.

Яўна ўсіх аноргаў ячэек, прапагандыстскіх па ўсёй дзіці парт. і палітасветы, прапагандыстскіх, спонсёрскіх курветы пры АПА Мен. АК, і даслэдчыкаў, выдзеленых па гэтым пытанні да чарговага партходу—абавязкова.

Адказы рэдактару
Я. А. СЬМОЎ

С. Е. Н. Ъ. Н. Я. УТЭАТРЫ, КІНО

МЕНСКІ ДЗЯРЖ. ТЭАТР

Маскоўская Мастацкая опэра пад кіраўніцтвам Г. М. Камісаржэўскага

ЧАЦЬВЕР, 30 жніўня

Пры ўдзеле Н. Семізоравай, П. Кароковай, Т. Троіцкай, З. Кансбурга, В. Шахрая, В. Саналоўскага, В. Майкова

„СКАЗКИ ГОФМАНА“ у 5 дзехах, муз. Офонбахс, дырыжэр В. Шафер.

ПЯТНІЦА, 31 жніўня

Пры ўдзеле: Е. Багазопавай, Т. Троіцкай, А. Чарышанава, К. Карэвіна, В. Шарашыдзе, В. Осіпава

„КНЯЗЬ ИГОРЬ“ (3 ПАЛАВЕЦЬІМІ СКОКАМІ) у 5 дзехах, муз. Бародзіна. Дырыжэр В. Шафер.

Сёньня, 30-га жніўня

ЦЫРК 3 адд. — 15 № №

Наезднік **СЕРЖ** выканае 1-ы раз у Менску ваініцкую трансфармацыю на іані

МАПШАНІН—муштроўна

АПОШНЯ ВІСТУПЛЕНЬІ ВЯДОМЫХ

4 ВАРТАНІЁ 4 Прэм'еры дзяржцэнтру новых гімнастычных прантынажыньні на сваіх 20 сталёвых вонях

Пачатак роўна а 8 з пал. г. увеч.—Каса адчынена ад 11—3 і ад 5—9 г. увеч.

КІНО-ТЭАТР „Культура“

Грандыёзны мастацкі фільм **„НЯВОЛЬНІКІ МОРА“** Пачатак 1 сэансу а 7 гадз. веч.

КІНО „Чырвоная Зорка“ Адчыненне асенняга сезону. Суэветны фільм **„КЭНІГСМАРК“** Наводзе рамана П'ера Баўна.

КІНО „ПРАЛІТАРЫ“ 3-ці ТЫДЗЕНЬ **КАСТУСЬ КАЛІНОЎСКІ** **Скор! ШАНХАЙСКІ ДАКУМАНТ**

КІНО „Інтэрнацыянал“ Аа аўторка, 28 жніўня, грандыёзны мастацкі фільм в эпохі пугачоўшчыны **„БУЛАТ БАТЫР“** Драма ў 8 част.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газеты адбываецца да 2-ога гадзіны дня

„СЕКАРОВСКАЯ ЖИДКОСТЬ“

ЗЫТЯЖКА СЕМЕИНЫХ МЕЛЕЗ

Экстракт растительных веществ

2 РУБ.

ТРЕБУЕТСЯ В АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНТИМЕТРЫ СССР

В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ НА МЕСТАХ ВЫПОЛНЯЕТСЯ ПО ПРАВИЛОМ СПЕЦИАЛЬНЫХ АГЕНТОВ ПРИ ПОЛУЧЕНИИ 200 БАЛАНКОВ

ПРЕДЪИМКА И УПЛАТА ЗА НАШ СЧЕТ

ЛЕЧЕБ. УЧР. И ВРАЧАМ ДЛЯ ИСПОЛНЕНИЯ „CRATIS“

„Мод. „Секоровская“

ОТД. 10

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ И СТАТИСТИКИ

Продолжительность курса—8 МЕСЯЦЕВ.

Поступать на курсы можно в любой месяц года.

Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семилетки.

ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА.

Плата за первый месяц 5 руб., а за остальные по 4 руб. в месяц ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД по адресу: Минск, Всекобанк, тек. счет № 682.

Подробн. условия высылаются за 2 восьмикопеечные марки. С запросами обращаться: Минск, Всекобанк, заочным курсам.

Да ўвагі падпісчыкаў „ЗВЯЗДЫ“

Ад'яжджаючы ў водпуск, у дом адпачынку ці на курорт, не забудзьцеся паведаміць у кантору газеты «ЗВЯЗДА» (тэлеф. 7-81)

ВАШ НОВЫ АДРАС. Вам будзе высылацца газета «ЗВЯЗДА» па месцы знаходжаньня ў водпуску БЯЗ УСЯКАЙ ДАПЛАТЫ

Толькі 2 дні засталася да 1-га ВЕРАСЬНЯ!

ПАСЬПЯШЭЦЕСЯ ПАДПІСАЦА НА ГАЗЭТУ

ЗВЯЗДА

Орган ЦК КП(б) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

УМОВЫ ПАДПІСКІ: на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў—5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . —9 „ 75 к.

Газета „Звезда“ дае сваім падпісч. дадаткам часопісь „БЕЛАРУСЬ“ за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

Канторай газеты „Звезда“ прымаецца падпіска на часопісь „ПОЛЫМЯ“

Падпіска: ПРЫМАВІЦА

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗВЯЗДА“ —Савецкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённа ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і разнасьчыкамі газэты.

У ПРАВІНЦЫ: аддзяленьнямі выдавецтваў „Ізвестія“ і „Правда“, аддзяленьнямі Белдзяржвыдавчтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфіямі канторамі.

ТРЕБУЕТСЯ

опытный уполномоченный, живущий постоянно в Минске, для проведения подпоян в пределах БССР на техническое и экономическое издания. Москва, Воздвиженка, Б. Издательству „Плановое Хозяйство“ Госплана СССР.

Кааперац. кніжка МЦРК № 23.013 3297

Лебодзьева А. А.

Даведка № 770 Басова П. І., выд. Прыдзельскім сельсаветам, Астраш.-Гарадзец. раён. 3298

Членскі білет Аксёнава Е. А., выд. саюзам рабзеллес. 3299

Камадыворачнае пасведчаньне № 29 Аксёнава Е. А., выд. Менакрга. 3300

Членск. кааперац. кніжка № 8.237 Мантвілава М. І., выд. ТСТ Зах. чыг. 3301

Кантрольны лісток з фота-карткай Окунь Ш. Я., выд. падфакам БДУ. 3302

Асабовая картка Макароўіча Д. С., выд. Менавенкаматам. 3303

Кааперац. кніжка № 4.723 Вагера А. Г., выд. МЦРК. 3305

Кааперац. кніжка Шыфа П. А., выд. МЦРК. 3306

Пашпарт Чарток Д. М., выд. Менскай міліцыяй. 3307

Пасведчаньне Менакграбесу на атрыманьне дапамогі, на імя Каткова В. П. 3296

Атэстат Пестрыкава Б. М., выд. Менскай 2-й сямігодкай. 3307

Кааперац. кніжка Корб А. І., выд. МЦРК. 3308

Машыністка 1-га разраду з 10 гадовым стажам жадае перамяніць месца службы. **ДОБРА ВЕДАЕ БЕЛ. МОВУ.** Адрас у рэдакцыі

Кааперац. кніжка № 6.361 Гелімова Ф. Я., выд. МЦРК. 3309

Членская кніжка саюзу рабзеллес і лекаваля кніжка Менстрахкас Буналіча П. Г. 3310—11

Дагавор на права пабудовы дому Сагтаровіча У. І., выд. Мен. Патрыяляльнай канторы. 3312

Пашпарт Пагоцкай Н. В., выд. Менск. міліцыяй. 3313

Асабовая пасведч. Ждановіча Г. О., выд. Менакграбесам. 3314

Мэтрычнае пасведчаньне Іваноўскага А. В., выд. б. Менскім васьцельам. 3315

Лекаваля кніжка Іваноўскага А. В., выд. Менстрахкасаў. 3316

Менск, Галоўлігбел № 300